

Neringos muziejų 2021 metų veiklos ataskaita

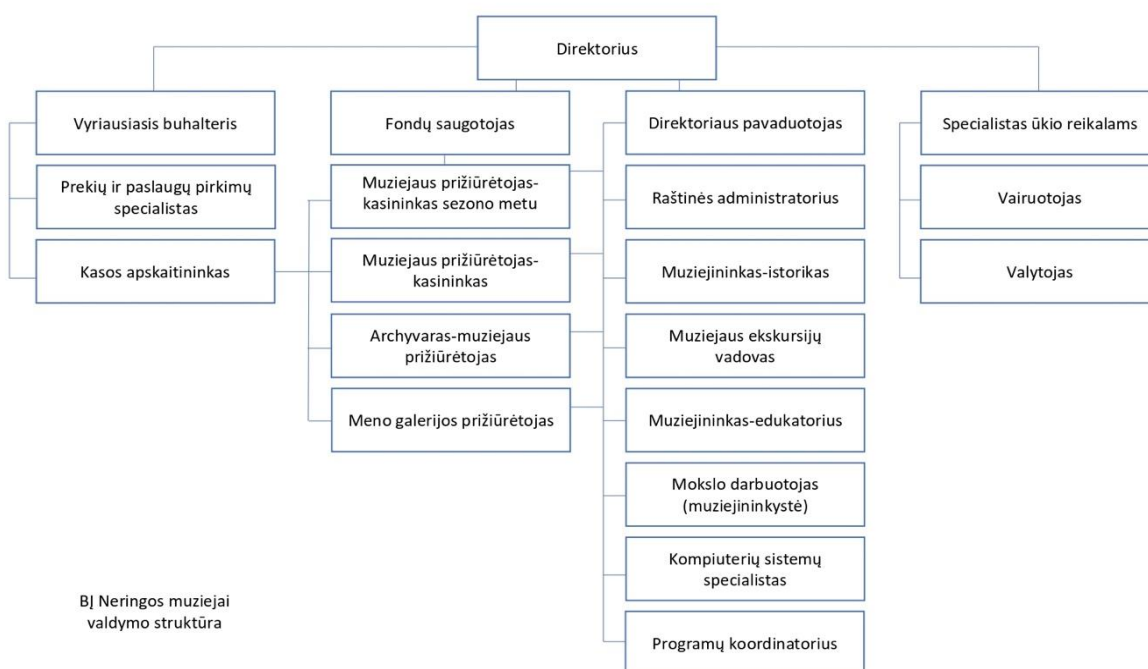
1. Įstaigos organizacinė veikla.

Įstaigai vadovauja dr. Lina Motuzienė, nuo 2017 m. sausio 6 d. konkurso būdu priimta biudžetinės įstaigos Neringos muziejų direktore.

1.1. Neringos muziejų vidaus administravimas.

Neringos muziejų patvirtinta organizacinė struktūra, pagal kurią įstaigoje dirba administracijos darbuotojai, kultūros darbuotojai, muziejininkai, specialistai, darbininkai: direktorius, direktoriaus pavaduotojas, vyr. buhalteris, fondų saugotojas, muziejininkas-educacijos specialistas, muziejininkas-istorikas, ekskursijų organizatorius, muziejų kasininkai-ekspozicijų prižiūrėtojai (3 nuolat dirbantys + 2 sezono metu), informacinių technologijų specialistas, programų koordinatorius, viešųjų pirkimų specialistas, valytojai-kiemsargiai, ūkio reikalų specialistas-vairuotojas.

Įstaigos valdymo struktūra pateikiama schemeje:

1.2. Įstaigos vadovo ir darbuotojų iniciatyvos.

1.2.1. 2020–2021 m. užklupusi COVID-19 pandemija Neringos muziejų veiklai turėjo ryškias pasekmes ir tapo nemenku iššūkiu. Muziejų padaliniuose sulaukta gerokai mažiau lankytojų, ypač Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje, kurį aplankė pakankamai nedidelis skaičius lankytojų iš užsienio. Nepaisant įvairių trukdžių, darbo nuotoliniu būdu, 2021-aisiais metais Neringos muziejų vadovė kartu su darbuotojais įgyvendino aktualius Neringos miestui projektus, išryškinančius svarbiausius miesto istorijos ir kultūros bruožus, kartu su visomis

Neringos kultūros įstaigomis įgyvendino programą „Neringa – Lietuvos kultūros sostinė 2021“. Didžioji dalis projektų yra įgyvendinta iš skirtingų finansavimo šaltinių, kaip Lietuvos kultūros taryba, Lietuvos nacionalinė mokėjimo agentūra, Europos Sąjungos lėšos.

Išskiriame šiuos projektus: „Nerijada – septynios Nidos istorijos“ (2020–2021 m. finansuotas Lietuvos kultūros tarybos ir Neringos muziejų pajamų įmokomis), tarptautinis projektas, finansuojamas Europos sąjungos ir Neringos savivaldybės „Immanuelis Kantas ir Thomas Mannas: Genius loci vietos dvasia“, tarptautinis projektas „Genius loci kaip dialogas ir paskata turizmo vystymosi erdvės sukūrimui“, finansuojamas Europos sąjungos ir Neringos savivaldybės, knygos „Nidos dailininkų kolonija – vietos dvasios atspindys“ rengimas ir leidyba, projektas „Briedžių giraitė“, projektas „Patirti: Jūra. Marios. Kopus“, interneto parduotuvės sukūrimas, naujos Neringos muziejų suvenyrų linijos „Dingusi Nidos architektūra“ sukūrimas, pradėtas įgyvendinti projektas „Klimato kaitos programa – atsinaujinančios energijos plėtra Neringos muziejuose“, vykdytos edukacijos gyvai ir nuotoliniu būdu.

1.2.2. Iš Neringos muziejų pajamų įmokų suremontuota Rašytojo Thomo Manno memorialinio muziejaus terasa, atliktas einamasis remontas viename iš Rašytojo Thomo Manno memorialinio muziejaus kambarių. Lietuvos kultūros tarybos ir Nacionalinės mokėjimo agentūros lėšomis atliktas atnaujinimo remontas Nidos žvejo etnografinėje sodyboje, įrengta nauja edukacinė erdvė. Neringos muziejų darbuotojų pastangomis įveiklintas Nidos švyturys. Įrengtos Nidos švyturio patalpos saugiam lankytojų lankymui, atlikti remonto darbai, parengta ekspozicijos įrengimo koncepcija ir vizualizacija. Pritaikyta patalpa saugiam ir kultūringam darbuotojų lankytojų aptarnavimui.

1.2.3. 2021 m. užbaigti Nidos žvejo etnografinės sodybos ekspozicijos atnaujinimo darbai, įgyvendintas projektas „Nidos žvejo etnografinės sodybos renesansas: naujos veiklos ir patirtys“: suremontuotos edukacinės erdvės, įrengti modernūs žaidybiniai elementai, įsigytos papildomos priemonės edukacinėms programoms įgyvendinti, sumaniai pritaikant ir panaudojant sodybos lauko teritoriją. Projekto tikslas: puoselėti, saugoti ir populiarinti Kuršių nerijos žvejybos tradicijas, pasitelkiant vietos žvejų žinias ir patirtį, aktualizuoti ir sudaryti kūrybiškas sąlygas tiek vietos bendruomenei, tiek Neringos svečiams suprasti ir įsisąmoninti turtingą ir daugiasluoksnę Kuršių nerijos istoriją, įvairialypį kultūros palikimą, žvejų būties ir buities ypatybes.

1.2.4. Neringos muziejai įgyvendino projekto „Neringa – kultūros sala“ programą, nuolat viešintos veiklos viešojoje erdvėje, parengta ir įgyvendinta kokybiška tarptautinio Thomo Manno festivalio programa. Įgyvendinta programa „Europos dailininkai – kultūros centrai“:

- 1) įgyvendintas projektas „Nuostabiosios žemės beieškant“;
- 2) surengta ekskursija „Nidos dailininkų kolonija – vietos dvasios atspindys“; įgyvendinta programa-projektas „Europos dailininkų kūrybos centrai: nuo istorinio palikimo iki šiuolaikinės rezidencijos“;
- 3) suorganizuota tarptautinė *euroart* konferencija, parengta programa;
- 4) surengtos 2 parodos: liepos 12 d. Kuršių nerijos istorijos muziejuje atidaryta paroda „Moterys dailininkės menininkų kolonijose prie Baltijos jūros“ ir rugpjūčio 2 d. parengta ir atidaryta paroda „Kuršių nerijos magija. Kopos, jūra, žmonės“.

1.2.5. Visuose Neringos muziejų padaliniuose vykdoma 12 skirtingų edukacinių programų, 3 iš jų 2018 m. įtrauktos į Lietuvos Kultūros ministerijos patvirtintą kultūros ir meno paslaugų, įtraukiamų į kultūros paso paslaugų rinkinį, sąrašą. 2021 m. surengti 58 edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 2303 darželinukai ir mokiniai.

1.2.6. Vasaros sezono metu nustatytu laiku organizuojamos ekskursijos lietuvių, anglų, vokiečių, rusų kalbomis Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje ir Kuršių nerijos istorijos muziejuje.

1.2.7. Vadovo iniciatyva įstaigos darbuotojai kėlė kvalifikacijas šiose srityse: viešieji pirkimai ir jų administravimas, dokumentų valdymas, kultūros paveldo skaitmeninimas, muziejų ekspozicijų modernizavimas, edukacinių programų muziejuose tobulinimas, lyderystė, užsienio kalbų mokymas.

1.2.8. Įsigytos (160 vnt.) retos ir labai vertingos Neringos istorijai ir jos atminimo įamžinimui muziejinės vertybės ir eksponatai.

1.3. Asmeninis vadovo ir darbuotojų tobulėjimas.

1.3.1. Dalyvavimas kultūros specialistų kvalifikacijos tobulinimo programoje: vokiečių kalbos kursai, 2021 m. sausio 1 d. – birželio 30 d.

1.3.2. Dalyvavimas mokymuose „Kultūros vaidmuo regionų plėtros kontekste“ 2021 m. rugsėjo 17 d.

1.3.3. Dalyvavimas mokymuose „Kūrybinis problemų sprendimas praktinėse situacijose“ 2021 m. kovo 5 d.

1.3.4. Dalyvavimas mokymuose „Viešųjų pirkimų naujovės 2022 metais“ 2021 m. gruodžio 7 d.

1.3.5. Dalyvavimas mokymuose „Vidaus kontrolės sistemos esminiai principai ir diegimas viešajame sektoriuje“ 2021 m. lapkričio 29 d.

1.3.6. Dalyvavimas mokymuose „Projektų apskaita pagal VSAFAS“ 2021 m. lapkričio 5 d.

1.3.7. Dalyvavimas mokymuose „Pagrindinės vadovo rolės ir kompetencijos. Naujos tendencijos, nuotolinis darbas“ 2021 m. gruodžio 13 d.

1.4. Projektinė veikla.

1.4.1. Sukurtas ir įgyvendintas interaktyvus projektas „Nerijada: septynios Nidos istorijos“, pristatytas visuomenei. Tai inovatyvus kultūros sklaidos projektas, bendram darbui subūręs muziejininkus, istorikus, archeologus, menininkus, komunikacijos ir technologijų specialistus, atskleidžiantis įstabiausias Kuršių nerijos istorijos puslapius.

1.4.2. Tęsiamas tarptautinio projekto „Immanuelis Kantas ir Thomas Mannas: Genius loci vietos dvasia“ įgyvendinimas kartu su partneriais Kaliningrado regiono autonominė įstaiga „Katedra“ tarptautinėje programoje „Lietuva–Rusija 2014–2020“, 2021 m. gautas finansavimas 32240,43 Eur.

1.4.3. Pradėtas įgyvendinti tarptautinis projektas „GENIUS LOCI 2 dialoge ir judėjime: erdvės kūrimas turizmo plėtrai“ kartu su partneriais Kaliningrado regiono autonominė įstaiga „Katedra“ tarptautinėje programoje „Lietuva–Rusija 2014–2020“, 2021 m. gautas finansavimas 23695,20 Eur.

1.4.4. Įgyvendintas projektas „Nidos žvejo etnografinės sodybos renesansas: naujos veiklos ir patirtys“. Projekto finansavimo šaltinis, vertė (Eur): Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonė „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, VPS 2 prioriteto „Žvejų bendruomenės vaidmens stiprinimas ir infrastruktūros atnaujinimas“ priemonę „Žvejybos tradicijų išsaugojimas ir populiarinimas“ 21019,00 Eur.

1.4.5. Įgyvendintas projektas, iš dalies finansuotas Lietuvos kultūros tarybos, „Briedžių giraitė“, gautas finansavimas 6520,00 Eur.

1.4.6. Įgyvendinimas projektas, iš dalies finansuotas Lietuvos kultūros tarybos, „PATIRTI: Jūra. Marios. Kopus“, gautas finansavimas 7200,00 Eur.

1.4.7. Kasmet vykdomas ir įgyvendinamas projektas „Vėtrungių Nidos prieplaukoje priežiūra ir restauracija“. Gautas finansavimas iš Neringos savivaldybės 5800,00 Eur.

1.4.8. Kasmet vykdomas ir įgyvendinamas projektas „Raganų kalno simpoziumas“. Gautas finansavimas iš Neringos savivaldybės 5600 Eur.

1.4.9. Sukurta Neringos muziejų suvenyrų linija „Dingusi Nidos architektūra“. Projekto įgyvendinimui panaudotos įstaigos pajamų lėšos.

1.4.10. Sukurta ir įdiegta Neringos muziejų elektroninė parduotuvė <https://www.shopneringa.lt>. Projekto įgyvendinimui panaudotos įstaigos pajamų lėšos.

1.4.11. Įgyvendintas projektas „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas BĮ Neringos muziejuose“. Projekto finansavimo šaltinis, vertė (Eur): Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos ministerijos Klimato kaitos programos lėšų 28820,00 Eur.

1.5. Muziejaus rinkinio charakteristika

Muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius – 8928 vnt.

2021 m. įsigytų naujų eksponatų skaičius – 160 vnt. (2020 m. – 236 vnt.)

Suskaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius 2021 m. – 70 vnt. (2020 m. – 71 vnt.). Iš viso suskaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius 511 vnt. (2020 m. 441 vnt.).

Būtinų konservuoti ir restauruoti muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius – 88 vnt.

1.6. Numatomi planai ir prognozės.

1.6.1. Įgyvendinti projekto „Immanuelis Kantas ir Thomas Mannas: Genius loci vietos dvasia“ veiklas, numatytas 2022 metams: ekspozicijos Kuršių nerijos istorijos muziejuje įrengimas, turistinio maršruto „Dvi dienos su Genius loci“ sukūrimas, projekto viešinimo darbai, ekspozicijos pristatymas visuomenei.

1.6.2. Įgyvendinti projekto „Genius loci kaip dialogas ir paskata turizmo vystymosi erdvės sukūrimui“ veiklas, numatytas 2022 metams: ekspozicijos Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje įrengimas, informacinio audiogido sukūrimas, interaktyvaus žaidimo sukūrimas ir įdiegimas, projekto viešinimo darbai, įrenginio mobiliems telefonams krauti įrengimas, ekspozicijos pristatymas visuomenei.

1.6.3. Nuolat tobulinti, atnaujinti informaciją Neringos muziejų puslapiuose www.neringosmuziejai.lt ir www.raganukalnas.lt, www.nerijada.lt, kitas komunikacines platformas, Neringos muziejų socialinius tinklus.

1.6.4. Tobulinti Neringos muziejų suvenyrų liniją.

1.6.5. Suorganizuoti tarptautinės organizacijos *euroart* narių kasmetinį susitikimą Nidoje, surengti tarptautinę konferenciją.

2. Įstaigos Neringos muziejai veiklos pristatymas ir rodikliai.

Trumpas įstaigos / įmonės pristatymas: personalas (darbuotojų skaičius, vidutinis darbo užmokestis).

2.1. Įstaigos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius:

Vasaros sezono metu – 18.

Ne sezono metu – 16.

2.2. Vidutinis darbo užmokestis 2021 m.

Eil. Nr.	Pareigybių pavadinimas	Etatų skaičius	Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (Eur)	
			2021	2020
1.	Administracija	3	1660,18	1642,42
2.	Kultūros darbuotojai	6	823,18	797,79

3.	Kiti specialistai ir darbuotojai	7	841,22	726,78
----	----------------------------------	---	--------	--------

Atlyginimų dydžių pokytis fiksuojamas dėl 2021 m. atsiradusio poreikio užtikrinti Švyturio veiklą, ypač sezono metu, dėl ko buvo priimti darbuotojai terminuotam laikotarpiui; taip pat dėl darbuotojų atostogų bei pasikeitimų dėl vaikų auginimo atostogų.

Atlyginimai iš Neringos savivaldybės biudžeto lėšų: 182890,89 Eur, darbdavio Sodra 2700 Eur, iš jų išlaikomi įstaigos administracijos, meno ir kultūros darbuotojai.

Atlyginimai iš įstaigos pajamų įmokų ir likučių: darbo užmokestis 29281,82 Eur, darbdavio Sodra 447,66 Eur, iš jų buvo sumokėti atlyginimai įstaigų priežiūros, viešųjų pirkimų, ūkio dalies specialistams bei laikinai priimtiems (vasaros sezono metu) darbuotojams. Atlyginimų fondą didžiąja dalimi sudarė savivaldybės biudžeto lėšos, nes dėl pandemijos ir įvestų karantinų ribojimų, įstaiga vykdė veiklą vos kelis mėnesius ir negalėjo surinkti ar planuoti surenkamų lėšų.

2.3. Valdomas turtas (materialinė bazė ir jos būklė).

Neringos muziejai valdo turtą, įsigytą, gautą dovanų ar perleistą valdyti kitaip už 492999,41 Eur. Bendro ilgalaikio turto kurio likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 528203,88Eur. Valdomas ilgalaikis turtas paskirstytas į materialųjį, nematerialųjį turtą ir kultūrinės bei muziejines vertybes. Nematerialaus turto pagrindas yra licencijos ir programinės įrangos, kurio didžioji dalis yra nusidėvėjusi, bet įvertinta kaip tinkama ir toliau eksploatuojama.

Materialines vertybes sudaro pastatai (negyvenamieji ir infrastruktūros), būklė vertinama gerai; biuro baldai ir įranga – didžioji dalis nusidėvėjus, bet tinkama naudoti muziejų veikloje; transporto priemonės – automobilis – visiškai nusidėvėjęs pagal priskirtą naudojimo laikotarpį, ketinama įsigyti naują.

Kultūrinės ir muziejinės vertybės – turtas, kuriam pagal apskaitą nėra taikomas nudėvėjimo skaičiavimo metodas. Tai kultūros paveldo statiniai bei muziejiniai eksponatai. Kai kurių būklė vertinama patenkinamai, todėl atliekami restauravimo darbai.

2.4. Vidaus ir išorės problemos ir siūlomi problemų sprendimo būdai.

Neringos muziejai, šiuo metu administruojantys ir vykdančios veiklą trijuose Nidoje esančiuose muziejuose, Nidos švyturyje, taip pat prižiūrintys medinių skulptūrų ekspoziciją Raganų kalne Juodkrantėje, vėtrungių galeriją Kuršių nerijos pakrantėje Nidoje, turi viziją tapti kultūros ir švietimo įstaiga, kurioje lankytojams ir dalyviams būtų įdomu ir nenuobodu, vykdyti vietos socialinę ir kultūros plėtrą. Neringos muziejai kartu su įstaigos darbuotojais siekia tapti stipriu užsienio turistų traukos objektu. Įgyvendinus įstaigos vadovės ir kitų darbuotojų parengtus ir laimėtus tiek nacionalinio lygmens, tiek tarptautinius projektus, pavyksta muziejų filialuose įrengti naujas ekspozicijas, sukurti informacinius audiogidus. Esant finansinėms galimybėms bus kuriamos virtualios parodos, hologramos, jauniems lankytojams kuriamos atraktyvios mokymosi programos ir interaktyvūs žaidimai, intensyviau įveiklinta kavinė Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje. Dalis idėjų jau yra įgyvendinta, tačiau Neringos muziejų kultūros darbuotojai nuolat susiduria su įvairiomis problemomis ir iššūkiais:

2.4.1. 2020 m. užklupusi ir 2021 m. besitęsusi pandemija ir didelė muziejų lankytojų netektis vertė permąstyti veiklas, labiau orientuotis į Lietuvos turistų poreikį ir nuotolinį veiklų pristatymą. Lankytojams iš Lietuvos pasiūlėme įvairias, juos dominančias edukacijas, tačiau kalbant apie veiklas nuotoliniu būdu, tai nėra idealus sprendimas, kadangi statistiniai duomenys ir įvairūs tyrimai atskleidžia, jog visuomenė vis labiau atsiriboja nuo ekranų (tiek

televizijos, tiek kompiuterių ir kitų įrenginių).

2.4.2. Siekiant Nidos švyturio lankytojams suteikti kokybiškas paslaugas, privalome įgyvendinti Nidos švyturio statinių komplekso paveldo tvarkybos-remonto darbus, suteikti lankytojams papildomų paslaugų.

2.4.3. Įgyvendinti visus Neringos muziejų sumanymus nuolat trūksta finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Vienas iš Lietuvos muziejų potencialo elementų yra profesinė kompetencija, dėl kurios trūkumo gali prastėti jų intelektualinės produkcijos kokybė. Atsižvelgiant į tai, kad Neringoje mažėja vietos gyventojų, ypatingai jaunimo, taip pat atkreipiant dėmesį į geografinę padėtį, susiduriama su specialistų trūkumu ir sistemingu jų dalies mažėjimu darbuotojų struktūroje. 2021 metais pagrindinius Neringos muziejų kultūros renginius organizavo, tiek regioninius, nacionalinius, tiek tarptautinius projektus rengė, įgyvendino 3–4 Neringos muziejų darbuotojai. Pakankamai nedideli tiek kultūros, tiek kitų pareigybių darbuotojų atlyginimai nemotyvuoja dirbti kultūros paslaugas teikiančiose įstaigose.

2.4.4. Medinių skulptūrų ekspozicija Raganų kalne Juodkrantėje yra vienas lankomiausių ir dažniausiai fotografuojamų objektų Vakarų Lietuvoje. Šiuo metu pasivaikščiojimo takai, kuriuose įkurtos medinės skulptūros, yra remontuotinos būklės, kai kurios takų atkarpos – kritinės būklės. Ilgainiui neprižiūrint ir neremontuojant pasivaikščiojimo takų, Raganų kalno ekspozicijos prieinamumą lankytojams teks riboti. Raganų kalno fotografijų gausu platformose „Instagram“, „Youtube“, kuriose paliekami ir atitinkami komentarai.

Problemos sprendimo siūlymas – sudaryti kelių metų takų atnaujinimo strategiją ir ją įgyvendinti etapais.

2.4.5. Laiptais į Rašytojo Thomo Manno memorialinį muziejų pakyla didelė dalis Neringos kurorto svečių. Šiuo metu laiptai jau yra pavojingos būklės, nuo 2019 m. beveik neremontuoti. Kai kurių laiptų detalių kosmetinis remontas problemos neišsprendžia, atnaujinti būtina ne tik laiptų pakopas, tačiau ir atramines dalis. Šie laiptai yra viena iš Neringos miesto „vizitinių kortelių“.

2.5. Muziejuose apsilankiusiųjų skaičius.

Muziejus	Metai	Lankytojai	Iš jų su bendrais bilietais
Nidos Žvejo etnografinė sodyba	2021	3177	43
	2020	3 487	310
Rašytojo Thomo Manno memorialinis muziejus	2021	8019	293
	2020	6 667	375
Kuršių Nerijos istorijos muziejus	2021	1925	47
	2020	2031	339
Nidos švyturys	2021	12187	256
	2020	9880	315

2.6. Organizuotų renginių skaičius 2020–2021 m.

Metai	Renginių skaičius	Renginiai nuotoliniu būdu
2021	51	18
2020	22	6

3. Biudžetinės įstaigos Neringos muziejai finansinės veiklos ataskaita.

Lėšų pavadinimas	Lėšų dydis, tūkst. Eur		Panaudojimas
	2021 m.	2020 m.	
Savivaldybės biudžeto lėšos	182,9	122,5	Darbo užmokestis su darbdavio mokesčiais
	4,4	19,9	Ilgalaikio turto įsigijimai
	12,00	18,1	Renginių organizavimas
	5,8	3,8	Vėtrungių restauracijos darbai
		5,0	Muziejinių vertybių įsigijimas
	5,6	0,0	Raganų kalno medinių skulptūrų restauracija
	10,7	15,00	Projektų kofinansavimas
Projektų lėšos	69,66	58,02	Projektų įgyvendinimas
Pajamų įmokos (lėšos už mokamas paslaugas ir parduodamas prekes)	71,81	63,70	Darbo užmokestis su darbdavio mokesčiais, įstaigos išlaikymas (visų trijų muziejų šildymo, elektros, vandens kaštai, telekomunikacijos, kiti mokesčiai), patalpų remontas, ūkinės prekės, ekspozicijų modernizavimas, spaudiniai, prekės pardavimui, renginių organizavimas, ilgalaikis turtas.